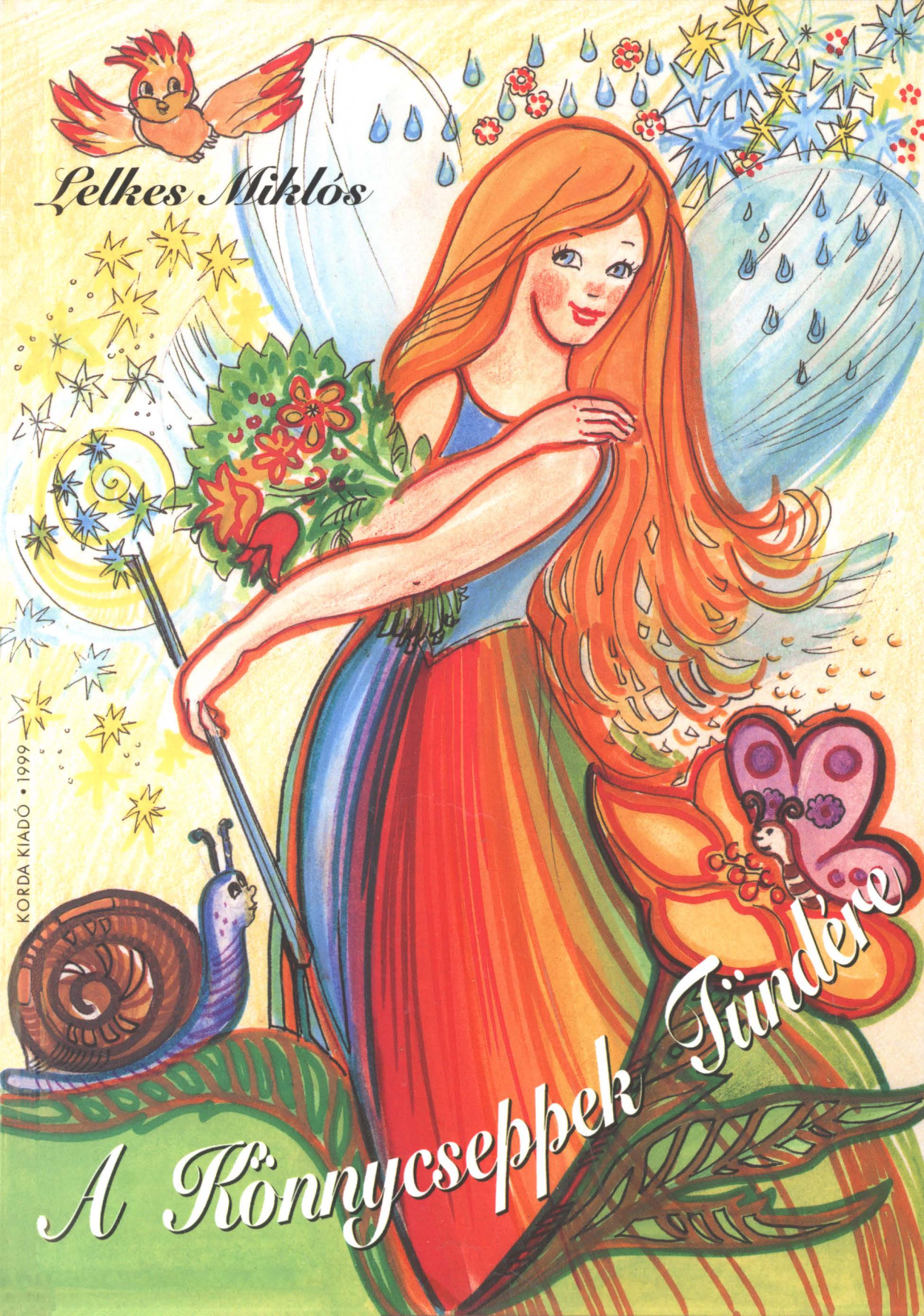

Lelkes Miklós

KORDA KIADÓ • 1999

A Könnycseppek Szindere

Lelkes Miklós

A Könnyecseppek Tündére

Lelkes Miklós

A Könnyecseppek Tündére

KORDA KIADÓ
KECSKEMÉT
1999

Ilusztráció: Titi Mária grafikus

Nyelvi lektor: Holczer József Sch.P.

Kiadja a KORDA Kiadó
6000 Kecskemét, Lestár tér 2. (Tel.: 76/328-977)
Felelős vezető: dr. Bujdosó Gabriella
Megjelent a MERCATO Bt. gondozásában (Tel.: 76/487-417)
ISBN: 963 9097 69 1
COFINEC HUNGARY Rt.-Petőfi Nyomda
Kecskemét, Mindszenti krt. 63.

A különös sakk-készlet

Gyönyörű szép, kedves és jóságos volt a fejedelem leánya. Tizennyolcadik születésnapjára annyi ajándékot kapott, hogy száz szolga egy álló napig nem győzte becipelni a palota nagytermébe, ahol a kíváncsiak megtekinthették. Volt ott minden: selyempárnák, diszköntösök, gyémántokkal ékesített papucsok, cobolybundák, aranyozott nyergek, sőt még élő kölyöktigris és piros nyakörves medvebocs is... és még mindig hozták-hozták az újabb ajándékokat a palotakert elé!

– Az ajándékom egy sakk-készlet, ebben a dobozban, mert úgy hallottam, leányom, hogy szeretsz sakkozni – hajolt meg egy öregember. Ám csak azzal az ifjúval ül le emellé sakkozni, aki megdobogtatja a szíved. Ugye, tudod, miképpen értem?!

A fejedelem leánya tudta és mélyen elpirult. Királyfiak, hercegek és más mindenféle rendű-rangú fiatalemberek gondoltak egyre többet erre a csodaszép leányra. A leány szívét azonban egyikük sem tudta megdobogtatni.

Az Idő azonban meghozza azt, amit el kell hoznia. Egyszer egy bátor tekintetű, daliás, de egyszerű öltözetű fiatalember kért szálást a palotában. Láttára a fejedelem leányának szíve hevesen dobogni kezdett.

A Szív dobogott, nyugtalankodott, de az Ész kérdezett:

– Tényleg ő az, akinek örömmel ajándékoznád oda a szíved?!

A leánynak eszébe jutott az öregember egykori ajándéka: a sakk-készlet. Eddig még ki sem vette a dobozából, egy pillantást sem vetett rá. Most odament a fiatalemberhez és látszólag könnyős hangon kérdezte:

– Sakkozna velem, uram?!

A fiatalember szíve akkorát ugrott az örömtől, hogy majdnem

kiszökött tágas mellkasából. Még csak szólni sem tudott. Csillogó szemmel nézett a leányra és bólintott.

A szolgák már hozták is a sakk-készletet. A leány elámult. Mestermunka volt a javából: a fehér figurák ezüsből készültek, finom arany díszítéssel, a feketék meg márványból. A parasztok, a lovak, a futók, a két király és a két királynő szemei szikrázó drágakövek voltak és olyan kíváncsian tekintettek a sakkozni készülőkre, mintha élnének.

A fiatalember mindenáron győzni akart. Miért? Azért, mert a fejedelem leányának szépsége és kedvessége már legyőzte őt és úgy tudta gyermekkori meséiből: mindig a nyertesé lesz a királykisasszony keze. Ő következett. Megragadta a fekete lófigurát, de abban a pillanatban egy varázsálom kellős közepén találta magát díszes szerszámú fekete ló hátán. Közben úgy érezte: hatalmas, bűvös erejű szem figyeli.

Két hadsereg készült összecsapni ezen a hirtelen jött tájon. Az egyik fekete, a másik fehér lovakon nyargalt. A fekete lovasok izgatottan harsogták feléje:

– Légy a vezérünk, és miénk lesz a győzelem!

A fiatalember szíven csodálatos érzés árama futott át és feltartotta a kardját. Az egymásra rontani kész lovasok megálltak.

– Mint lehetnék a vezérek, ha azt sem tudom, miért küzdőtök?! – kiáltotta. Én csak igazságos ügyért harcolok!

A fekete lovasok közül is, a fehérek közül is kivált néhány, és terjedelmes elbeszélés, tekervényes vita kezdődött. Közben mindkét táborból egyre többen hagyták ott a csatateret. Rájöttek, hogy gonosz varázslat fordította őket egymás ellen. A fiatalember végül egyedül maradt. Lova felemelkedett vele a levegőbe és szivárványhídon át visszanyargalt vele a valóságba. Ott találta magát a sakktábla mellett. A fejedelem leánya jókedvűen mondta:

– Matt! Kedves uram, köszönöm a játékot. Ön vesztett.

Lógó orral járkált a fiatalember, és csak az vigasztalta némiképpen, hogy a leány meghívta vacsorára, és a vacsoraasztalnál –

talán sajnálatból? – a legfinomabb falatokat az ő tányérjára tette. Másnap pedig új sakkjátszmára adott neki lehetőséget.

Igen, de alighogy megérintette az első sakkfigurát, a drágakőszemű fekete futót, az máris felkapta őt és szaladt vele az álomvárászat birodalmába. Bármily nevetséges volt is, az óriásivá lett futó úgy vitte őt a karjaiban, mint egy gyereket. A fiatalember azt érezte: valahonnan szépséges és titokzatos szempár figyel.

Megérkeztek. Fekete sakkfigurák gyülekeztek egy nagy vár előtt és lelkesen kiáltották:

– Légy a vezérünk! Csellel bejutunk a várba és elfoglaljuk! Színleljünk barátságot a fehéreknek! Egy rókaarcú emberke ezt a versikét ordította: Róka, róka, ravaszság, hazugságnak szabadság! Fülelj, füllents, kiskoma, s úgy győzől majd, mint soha!

A fiatalember kiugrott a futó karjaiból, kardját magasra tartotta és így kiáltott:

– Soha! Azokra a fehér bástyákra az én vezetésemmel sohasem fogjátok kitűzni az álnok ravaszság zászlaját!

Ebben a pillanatban ezüstös füstté lett a különös álomkép. A sakkfigura karjaiba kapta őt és visszavitte a sakktábla mellé. Ő maga sem hitte el, hogy mindez megtörtént; arra gondolt: álmodta csak a sakktábla mellett. Tehát aludt? Micsoda szégyen! Vagy mégsem aludt? A fejedelem leánya rámosolygott és feltűnő kedvességgel mondta:

– Sajnálom, de ma is vesztettél! Matt! Viszont ma is elvárlak vacsorára! Feltétlenül legyél ott!

A fiatalember most még inkább lógatta az orrát, mint az előző napon. A fejedelem leánya azonban vacsoránál mellette ült, megint a legjobb falatokat az ő tányérjára rakta, gyönyörű kezét időnként az ő kezén pihentette és olyan vidáman beszélgetett vele, hogy a fiatalember kissé megvigasztalódott. Talán még nincs veszve minden, a megígért holnapi sakkjátszmát igenis ő fogja megnyerni, ha török, ha szakad; ha eső hull, ha hó!

Igen ám, de harmadjára is alig ült le a sakktábla mellé, már nem is ott volt – hanem egy ostromlott vár fehér királyi tróntermé-

ben. Fekete ruhás harcosok szegezték kardjukat a legyőzött fehér király és királynő szívének. Amikor megpillantották őt, felordítottak:

– Te légy a királyunk, Nagy Vitéz! Legyen tiéd a kiváltság, hogy kardoddal átdöfhesd a király és királynő szívét! Az ő napjuk leáldozott, a tiéd feljött! Éljen! Éljen!

A fiatalember úgy érezte: varázsos női szempár kíséri ebben a hihetetlen álomban. Feltartotta kardját és haragosan kiáltott a körülötte karddal hadonászó sokaságra:

– Nem teszem ezt, és ti se merjétek! Esztelen vérontás volna, amit még az sem indokol, ha igazságos ügyért harcoltok!

Ezekre a szavakra ezüstsínű köddé vált minden, lassan szertefoszlott és a fiatalember megint ott találta magát a sakktábla mellett. Lehet, hogy eddig is ott volt, csak a képzelete játszott vele ilyen furcsa játékot?

A fejedelem leánya áthajolt a sakktábla felett és megcsókolta a fiatalembert:

– Matt! Hát ezt a játszmat is elvesztetted, te kis álruhás királyfi! Ám azért ne búsulj olyan veszettül, mert a sakkban veszítettél ugyan, de a szívek nagyjátszmájában talán mindketten nyertünk. Remélem, ma vacsoránál ugyanolyan bátor leszel, mint varázslatos álmaidban. A kardod, persze, most majd a hüvelyében hagyhatod...

A fiatalember – aki valójában tényleg királyfi volt, csak nem szeretett ezzel dicsekedni – felemelte fejét, ránézett a fejedelem leányára és annak csillogó szemeiből mindent megértett.

Lakodalmukkor mindketten hálás pillantást vetettek a bűvös sakk-készletre. A sakktáblák ekkor felemelkedtek a levegőbe és gyönyörű táncba kezdtek. A fekete király a fehér királynővel táncolt egy kört, a fehér király pedig a fekete királynővel. A két fiatal azonban nemsokára már csak egymás szemét látta és ölelésükben egyesült boldog álom és boldog valóság.

A mesefa

A Mesefa ott állt a világvégi kertben. Egyik ágán érett, angyalszárnyú, apró manócskákhoz hasonlító termései susogták a halk mesét, a másikon még különböző színű: jókedvű piros, szerénykedő rózsaszín, tűnődő enyhe kék, libegő-lobogó sárgászöld és álmodozó lila virágai büszkélkedtek a fényben. A Mesefa egész évben termett, zöldellt, virágokkal színpompázott. Irigyelték is ezért a lombhullató alma- és körtefák éppúgy, mint az az égígérő örökzöld fenyő, amely ugyan nem ért fel az égig, de elég magas volt ahhoz, hogy közelebbről gyönyörködhesen a sasok rőptében.

– Az én édes almáim sok-sok éven át szedték, vitték, ették a felnőttek és gyermekek egyaránt – mondta panaszos hangon egy öreg, szomorú, már nem termő almafa – de te, Mesefa, csak ezeket a kis szélhordta, angyalszárnyú, csodamondó semmiségeket termed. Ugyan, mire jök ezek?! Az éhséget, szomjat nem csillapítják.

Mégis, úgy látszik, Sors Asszonyság téged kedvel inkább: egész évben itt állsz színpompában és milyen varázslatosan szép virágokkal! Engem és sok-sok társamat viszont az Ősz megfoszt a levelektől és elaltat, a Tél gúnyosan zörgeti csupasz ágainkat. Mi megöregszünk, de te örökké fiatal maradsz. Neked ugyanakkor, ha közelebbről megnézzük, bár minden jóban részesülsz, semmi hasznod, csak elbódítod a szemeket, elbűvölöd a füleket, olykor pedig elvonod a kezeket a kenyeret adó munkától. Igazság ez?!

A Mesefa elkomorult, egy pillanatra árnyék borult fényes virágaira és így szólt:

– Tudom, hogy jobb sorsot érdemelnél, Almafaanyó! Mégse ítéld el engem olyan könnyen! Kis angyalszárnyú terméseim messzire repülnek a Nagy Szelek Országútján, mindenüvé eljutnak és nem munkátlanok: itt-ott kicsit enyhítik a bánatot, máshol örömet éb-

resztenek, megint máshelyütt a Képzeletet segítik a világra, ringatják bölcsőjében, később pedig kézen fogják és járni tanítják. Gyermekeim ott munkálkodnak mindenütt: a ház körül, az iskolapadban, a földeken dolgozóknál, a gyárakban, hivatalokban, még a tudósok gondolataiban is, mert a nagy felfedezésekhez gyakran kell a szárnyaló Képzelet, még a csodákban is hívő-bizó merészség. Ami életem örökkévalóságát illeti: lehet, hogy én sem élek majd örökké, de addig bizonyosan, amíg emberek élnek a Földön és ameddig az ember – ember marad. Vékonyka, sok-sok milliónyi-milliárdnyi hajszálgyökeremet te nem láthatod, Almafaanyó, mert láthatatlanok, – de ott vannak, ott gyökereznek az emberek szívében!

Abu, Babu, Mabu

Abu, Babu, Mabu három furfangos és néha túl hangos legény volt. Egyszer vizet kértek a gazdag Dali Ali portáján, mert nagyon szomjasak voltak.

Dali Ali olyan fősvény volt amilyen még a mesékben is ritka. Előrenyomta vastag hasát és rögtön afelől tudakozódott: mennyit fizetnek neki a vizért.

Mérges lett Abu, bosszús lett Babu, elcsodálkozott Mabu. Ám nem mutatták ki érzelmeiket. Abu titokzatos arccal válaszolt:

– Pénzünk nincs, de mi vagyunk a Kővarázslók! Ha behunyod a szemed és százig számolsz, – mire kinyitod: csodát fogsz látni!

Kíváncsi volt Ali Dali, nemcsak fukar, meg kissé együgyű. Úgy tett, ahogy a legények mondták. Azok meg közben az övébe dugott erszény húsz aranyát apró kődarabokra cserélték, majd az erszényt észrevétlenül visszacsempészték a helyére. Amikor Dali kinyitotta a szemét, a legények közölték vele: kész a csoda, nézzen csak bele az erszényébe!

Üvöltözni kezdett Dali Ali, követelte, hogy változtassák vissza a kőveket aranyakká. A legények azt felelték, hogy erre nem képesek, de, ha nagyon akarja, őt talán kővé tudják varázsolni.

Dali Ali ezt, persze, nem kívánta. Ám mivel nem csak fukar, hanem szörnyen irigy is volt, azt kérte, hogy a falu másik gazdag emberének, Dili Delinek kincsesládikójában változtassák kővé az aranyakat. Titokban arra gondolt: milyen jót fog kárörvendezni!

Estére Dili Deli házában kitört az üvöltőmánia. A kincsesládikó száz aranya – kővé lett!

Rohant a kővér Dili Deli és még kővérebb felesége a bíróhoz: jaj, jaj, meglopták őket és ráadásul még kegyetlenül meg is tréfálták!

A bíró a fejét csóválta és magához kérte Abut, a furfangos legényt: tud-e valamit a dologról. Abu a vállát vonogatta:

- Bíró uram, én csak hallomásból tudom, hogy a tisztelt Dili Deli úr az utóbbi időben nagyon feledékeny. Egyik szolgájának már egy éve elfelejtette kifizetni a bérét, a másiknak meg három éve egy ökröt ígért, de arról is megfeledkezett... Nem tartom ki-zártnak, hogy most is rosszul emlékszik...

A bíró rögtön elrendelte, hogy hozzák elébe Dili Deli pénzeslá-dáját. Elhozták, kinyitották: hát ott volt benne a száz arany hi-ánytalanul! Persze, mert a másik két legény, Babu és Mabu köz-ben visszacsempészte...

Fejét csóválta a bíró, de nem sokáig tehetette ezt, mert most meg Dali Ali és felesége jöttek lélekszakadva: őket is meglopták, két-száz arany lett kövé a kincsesládájukban! Babu közömbös han-gon jegyezte meg:

- Nagytiszteletű Bíró uram, valószínűleg az ördög incselkedik a falu két tekintélyes gazdag emberével! Nem volnék meglepve, ha az aranyak ott volnának most is a pénzesládában, csak szegény Dali Ali úr megrontott szeme látja azokat kódarabkáknak!

Intett a bíró, már hozták is elébe a ládát, s hát benne volt a kétszáz arany! Persze, mert Abu és Mabu közben elrendezte a dol-got: visszacserélte a köveket az aranyakra.

A bírót már bosszantotta a sok hercehurca, részben azért is, mert közben megéhezett, megszomjazott, ráadásul eddig hasznot sem látott a dologból. Így hirdetett hát ítéletet:

- Veletek, azaz a pénzetekkel, szegény barátaim, Ali és Deli, úgy vélem, tényleg az ördög játszadozik. Ez pedig nem tréfadolog! Dali száz, Ali kétszáz aranyát megrontotta az ördög! Ezt a pénzt csak úgy tisztíthatjuk meg az átoktól, a rontástól, ha valami ke-gyes, jótekonny célra használjuk fel. Mi lehetne kegyesebb és jóté-konyabb cél, mint szerény házam bővítése és csinosítása, hiszen a mai fárasztó nap is tanúság arra, mennyire rászorultok alázatos szolgátok, a bíró bölcs ítéleteire! Házam szépítése az egész falu ja-vát szolgálja majd. Adjátok hát ide az aranyakat!

A két fősvény olyan keserves ábrázattal adta át a pénzt a bírónak, mintha citromba haraptak volna.

A semmi és a valami

Vándorolt két legény: Dani, azaz Fehér Dániel és Jancsi, azaz Fekete János. Jó dolog volt ez: új embereket, szokásokat, mestersegeket, tájakat ismertek meg. Izmosodott lábuk, karjuk, gyarapodott tudásuk.

Az egyik faluban kiszólt nekik kertjéből a gazda:

– No, egyikőtöket, legények, felfogadnám mára jó pénzért, mert nagyon megfladzott nálam a tennivaló!

Máris ugrott az élelmes Dani, nekiállt segíteni. Jancsinak viszont egy fát hasogató nénikére vetődött a pillantása:

– Derekasán dolgozik, nénikém, de nem hasogat a dereka ettől a nehéz munkától?!

A néni ke panaszosan válaszolt:

– Hasogat, flam, de mit tegyek?! Itt édegek a kunyhóban egyszál magam. Jön a tél, kell a tüzelő. Pénzem meg nincsen arra, hogy férflemberrel végeztessék ezt el.

Jancsi átvette a baltát a nénikétől és délidőig buzgón aprította a fát. Akkor megebédelt a nénikével. No, nem volt az fejedelmi lakoma, csak babfőzelék friss kútvízzel, de azért megjárta. Utána megint fát vágott a legény, az öregasszony pedig tepertős pogácsát süttött. Dani a gazdánál aludt, Jancsi a nénikénél. Reggel indultak tovább az erdőn keresztül. Dani büszkén mutatta Jancsinak:

– Ezt a két vereshasú bankót adta munkámért a gazda! No, ez már VALAMI, csupa nagybetűvel! Mulathatok majd, ha kiérünk az erdőből. Hát te mit kapsz a nénikétől?

– Nagy csomag tepertős pogácsát – felelte Jancsi. A hátizsákom alján pihen.

– Mindössze ennyit annak a sok fának a felaprításáért?! No, hiszen ez SEMMI! Te ingyenjancsi! – jegyezte meg lenézően Dani.

Ballagtak, ballagtak a sűrű erdő keskeny ösvényén, de csak

nem akart véget érni az erdő. A következő nap megint csak a rengeteg bírta tovább: ismét benne kellett éjszakázniuk. A harmadik napon már könnyű volt nagyon Dani hátizsákja, a két vereshasú bankó pedig nem tudott elemózsiává változni a fák és bokrok bitoralmában. Kérdezte a társát:

– Neked van még valami ennivalód?!

– Már csak az a SEMMI, amit a nénike adott nekem, az ingyencsincs: a töpörtyűs pogácsa – felelte az.

– Töpörtyűs pogácsa?! No, az már VALAMI! – derült fel Dani fancsali képe. Felezzünk! Legyen tiéd a vereshasú bankók egyike, az itt most az erdőben semmit sem ér ugyan, de igen szép szakállas király képe van rajta, te meg add nekem a pogácsád felét.

– Rendben van – mosolygott Jancsi. Az iskolában úgy tanultam ugyan: a semmiből nem lesz semmi, de most nem akarom, hogy a semmiből veszekedés legyen.

– Bölcsen döntöttél! – kapott be egy tréfásan levegőbe felröpített pogácsát Dani.

Még aznap kiértek az erdőből. A két vereshasú bankóból ismét VALAMI lett: az útszéli csárda tulajdonosa tisztelettel vette át az egyiket, és három kíváncsi hegyre néző remek szobát adott a két kutyául elfáradt vándorlegénynek.

Az okos majom

Egy majom éldegélt feleségével és tíz gyermekével a kis tengeri szigetecskén. Tőlük nem messze egy nagyobb sziget terpeszkedett, de nem mertek nekivágni az útnak, már csak a cápák miatt sem.

Egyszer azonban csónak közeledett a kis sziget felé. No, ez nemhogy csodaszámba ment, de egyenesen hihetetlennek tűnt. Addig ember még nem mutatkozott a majomlakta szigetecske tájékán se közel, se messze.

Most azonban ki ugrott ki a partra a csónakból? Egy ember! Ő volt a szigetcsoport királya, de ezt nem lehetett látni rajta: most nem viselt koronát. Arról pedig, hogy ő a király, nem szólt egy szót sem.

A majom bemutatta neki népes családját és arra kérte: szállítsa át őket a szomszédos szigetre, mert ez, amin most élnek, valaha a bőség földje volt ugyan, de a megszorodott családnak már szűkösen ad élelmet.

A király elmosolyodott és így válaszolt:

– Ha átvinnélek benneteket a másik, nagyobb szigetre, háromszor kellene fordulnom, mert tizenketten vagytok és a csónakba csak öten férünk bele velem együtt. Mégis, ha jól válaszolsz három kérdésemre, megteszem, amit kérsz. Íme az első kérdés: ha három könyvet tennék eléd, egy nagyon vastagot, egy közepes nagyságút és egy kicsit, vékonyat, melyiket választanád?!

Töprengett a majom, felmászott a pálmafára, lemászott róla, törte a fejét, még kókuszdiókkal is megütögette, majd így szólt:

– Én azt, amelyikben a legtöbb kép van. Ugyanis nem tudok olvasni, de a képekből mégis megérthetek ezt-azt, okosodhatom kicsikét.

A király meglepődött, helyeselt. Nagyon tetszett neki a majom talpraesett válasza. Kíváncsian tette fel a második kérdést:

- Ha választanod kellene, hogy almát, barackfát vagy fügefát ültess, melyik mellett döntenél?!

A majom sokáig vakarta a füle tövét, kétszer felmászott a pálmafára, kétszer lemászott, végül így szólt:

- Az alma is, a körte is pompás gyümölcs, de mindkettő csak évente egyszer terem a fán, a fügefán viszont évente többször is beérik a termés. Ez utóbbit ültetném, mert gondolni kell az egész évre, különösen annak, akinek nagy családja van.

A király ezzel a válasszal is nagyon elégedett volt, de arra gondolt: bizony elég fáradságos volna evezős csónakján a majmokat a szomszédos szigetre átvinni. Így utoljára nehéz kérdést tált a majom elé. Azt kérdezte, hogy ha a Nap vagy a Hold vagy pedig tizenkét csillag lehetne a rokona, mit választana.

No, a majom most már ugyancsak töprengett, izgatottan húzogatta a füleit, a farkát ide-oda lóbálgatta, háromszor mászott fel és le a pálmafán, de végül kibökte:

- Legszívesebben egyiket sem választanám rokonomnak, de a Napot semmiképpen. Még a végén meglátogatna és piros pecsenyét csinálna belőlem. A csillagokat szintén nem, mert ha eljönne nek hozzám mind a tizenketten, utána tizenkét hónapig böjtölhetnék, annyit ennének nálam egyetlen napon. Ha nagyon muszáj, a Holdat választanám! Az olyan halvány, beteges, étvágytalan kinézetű, valószínűleg nem sokat enne, ha beállítana hozzánk vendégségbe.

Nevetett a király, beadta a derekát:

- Úgy vág az eszed, te majom, hogy jó néhány tanácsnokom megirigyelhetné! Átviszlek egész családdal a másik szigetre, sőt egy évre való majomcsemegét is küldök neked! Elárulom: én vagyok a király.

Leesett a majom álla, erre nem számított. A király maga jött el hozzá! Meghatottan mondta:

- Ó, Felséges úr, te olyan egyszerű, okos, jószívű, barátságos ember vagy! Ki gondolná, hogy te király lehetsz!

A király jókedvűen nevetett és így szólt:

- No, azt hiszem, ilyen dicséretet ritkán kapott még uralkodó, pedig, ha jól meggondolom, nincs ennél nagyobb elismerés!

A kukorékoló kincsesláda

Bólogató János, éppen szamócát szedegető falusi legény, kincsesládát talált az erdei tisztáson. Legalábbis ő annak hitte. Kibált erre-arra becsületesen:

– Kié ez a láda?! Kié a láda?!

Ám csak a hegyek visszhangozták: láda!

Hóna alá csapta János a ládát és vitte. Mivel kulcsot nem hagyott ott hozzá a feledékeny ládagazda, így kinyitni egyelőre nem tudta. Néhány lépés után kiderült: kukorékol a láda. Továbbá az is kiderült: nem azért kukorékol, mert lyuk van rajta, hanem azért, mert kakas van benne. A lyukon ugyanis kakas dugta ki a fejét. Nagyhangú kiskakas, sőt: fülriasztó törpekakas, de igen csinosan tollaska.

Otthon János furfangos szerszámaival kinyitotta a ládát és meglepődött: a ládában nem csak törpekakas volt, hanem egy valódi törpe is, Palinkó Lalinkónak hívták. Palinkó Lalinkó hosszú mesébe fogott arról, mint zárta be őt a ládába kakaskájával együtt egy gazfickó óriás. Arról viszont nem mesélt semmit sem, hogy ő meg előzetesen egy hosszú fűszállal az alvó óriás tizenkét uborka nagyságú orrát tizenkétszer megcsiklandozta, kakaskája meg ugyanezt az óriási óriásorrot hétszer megcsípte. Ha ezt is elmeséli, hát meséje még hosszabb lett volna, az óriás meg kevésbé gaz és sokkal fickósabb.

A ládába – kincsesládába – zárt Palinkó Lalinkó azután bicskájával lyukat fűrt a ládán, de a fűrásban igen elfáradt és a lyuk nem lett akkora, hogy kimászhatson. Az óriás hivalkodóan fényes aranypénzeit azonban bosszúból útközben egyenként kidobálta a lyukon, amíg az óriás vitte őt ládástul árkon-bokron át. No, örülhettek a szarkák!

Bólogató János ennek nem örült, ennek helyeslően nem bólo-

gatott, hanem szomorúan orrot lógatott. Életében egyszer talál elhagyott kincsesládát és az is kincstelen-nincstelen! Igaz, kakasos meg törpés, de – ez egy kincskeresőnek kevés!

Hanem a törpekakas szárnya alól mégiscsak kipottyant egy arany. Ha megpörgették – egy óra járásról minden pénzérme odagurult. Bűvös pénz volt az!

János ezt nem tudta, de – ki tudja miért? – játékosan mégiscsak megpörgette az aranyat. Hamarosan már gurultak is be háza kapuján a csörgő rézpénzek, meg szépen csengő ezüstpénzek, az utóbbiak, persze, kisebb számban. Aranypénz nem akadt, még kétnapi járőföldre sem volt gazdag a vidék arrafelé.

János most már állat nem lógatott, de minderre mégsem bólogatott. Nem tolvaj ő! Rákiáltott a kerek pénzecskékre:

Nekem nem kell hamis juss!
Gazdádhoz mind visszafuss!
Ám, amelyik gazdátlan,
az maradhat itt, nálam!

Hipp-hopp! Gurultak visszafelé a pénzérmék, de azért egy kis veresrezes csapat meg néhány holdfényarcú ezüstpénzecske ottmaradt. Ezeknek nem volt jogos tulajdonosa. János, no meg Palinkó Lalinkó, a törpe és a törpe kiskakas nagyon megörült nekik.

Sok kicsi sokra megy. Ha nem is egykettőre, de gazdaggá tette őket a varázserejű aranypénz. No és most? Ha igaz, amint hallom, Jánoséknál jár a malom. Még hozzá vizimalom. János a molnár, aki búzát őröl, Palinkó Lalinkó, a törpe az, aki a lisztből finom süteményeket süt és a törpekakas az, aki hol a búzából csipeget, hol pedig a süteményekből.

Kukorékol viszont a kakas János és Lalinkó helyett is, nagyta-
rajas buzgalommal!

Három anya

Virágok százai, ezrei hancúroztak a tavaszi réten, játszottak fogócskát a Szellővel. Forgolódó százszorszépek, sárgalángú pity-pangok, kankalin-kisasszonyok, a mákvirággal rokon piruló piros pipacsok, vadrózsabokrok rózsaszín mosolyú virág-tündéréi...

– Ó, milyen szépek, kedvesek, szemet-szívet gyönyörködtetők az én gyermekeim! – büszkélkedett a keblén játszadozó virágokkal Föld-anyja.

– A tied? – csobogott ki csodálkozással a réten átballagó patak tükréből Víz-anyja. No, jó, de az enyéme is, mert én itatom meg őket, ha szomjaznak, nélkülem nem tudnád őket felnevelni. Kiszáradnának, elpusztulnának...

– No és én?! – szolt szelíden a mérhetetlen magasságból Nap-anyja. Én is segítem őket minden erőmmel: éltető sugaraimmal, hogy szépek, egészségesek legyenek... Valamennyien az én gyermekeim is!

– Igazatok van! – nevetett a vérpezsdítő tavaszi Szelecske, aki eljött megnézni, hogy mit csinál kishúga, a Szellő. Ennyi virággyermeknél három anya is elég!

A tavaszi réten négy gyermek labdázott. Két kislány, két kisfiú. A szívük mélyén érezték, hogy nekik is jut Föld-anyja, Víz-anyja és Nap-anyja vidámító, éltető, tápláló, ki nem fogyó szeretetéből.

A kőalma

Élt valahol Messziföldön egy igen nagy hatalmú varázsló. Almáskertjében olyan alma termett, hogy az volt ám a Csodák Csodája! A bánatos vidám lett tőle, ha megízlelte; a vidám még vidámabb, s ami a legfőbb: a beteg egészséges.

Jószívű volt ez a varázsló. Aki szépen megkérte rá, az vihetett az almákból egy-egy szemet. A kertet a varázsló szolgája: hosszú szakállú, tréfás kedvű törpe gondozta.

Sajnos, sok ember visszaélt a varázsló jóságával. Egy alma helyett volt aki titokban tucatnyit is elvitt, azaz egyet kapott, de tízenegyet ellopott. Az ilyenek mohóságukban olykor még az almafák ágaiból is letörtek egyet-kettőt. Az ingyen szerzett almákat azután drága pénzért árulták azoknak a szerencsétleneknek, akik meg akartak gyógyulni, de Messziföldtől távol éltek és nem juthattak el a varázslóhoz.

A törpe jelentette a varázslónak, hogy a kapzsi emberek miatt az almáskert gyakran csetepaté utáni csatatérhez hasonlít.

Mérges lett a varázsló. Néhány bűvös mondókéval az almafákat, a rajtuk csüngő almákkal együtt, kővé változtatta. Együttal megtiltotta, hogy akár egyetlen almát is bárki elvigyen, sőt kertjét megközelítse. A kőalmákba már senki sem harapott, senki sem akart a fogorvoshoz kerülni.

Néhány elvetemült ember, persze, a kőalmákból is lopni akart. Úgy gondolták, hogy majd eladják disznek, messziföldi emléktárgynak. Ezek azonban nagyon pórul jártak: a varázsló most nem tréfált. A nemrég még egymással veszekedő, hangoskodó emberek elmaradtak az almáskertből, csak a szél süvített benne olykor- olykor. No, meg a szakállas törpe horkolt időnként messzehangzón a kert kapujában meghúzódó csinos házikőjában.

Egyszer mégis kopogtattak a törpeházikó ajtaján. Kíváncsian

kikukkantott a törpe: vajon ki lehet az, aki a varázsló tilalma ellenére idemerészkedik?!

Elgyötört arcú, sirástól vörös szemű, lehajtott fejű asszony állt előtte. Arra kérte a törpét, hogy adjon neki kőalmát, csak egyetlen kőalmát, mert beteg a kisfia és meg szeretné gyógyítani.

Megsajnálta a melegszívű törpe az asszonyt csudamód, de el kellett magyaráznia: a kővé változtatott almát nem lehet megízlelni, így nem is gyógyíthat. Ám az asszony csak állt, sírt, könnyörgött. A törpe, a varázsló tilalma ellenére, adott neki egy kőalmát.

Vitte-vitte az elkeseredett asszony a kőalmát hazafelé. A hosszú úton véges-végig könnyeivel öntözte, kérte, hogy segítsen majd a kisfián.

Amikor az édesanya átlépte háza küszöbét – nagyhirtelen csoda történt. A kőalma az utolsó ráhullajtott könnyecsepptől hirtelen átforrósodott, kipirosodott – újra ízlelhető csodaalmává lett!

A bágyadt arcú beteg kisfiú nagynehezen felült az ágyban. Beleharapott az almába és máris jobban érezte magát, mintha szárnycsontok emelték volna fel egy ijesztő mélységből. Minden nap evett az almából egy pici falatot. Két hét múlva makkegészségesen futott versenyt a többi kisfiúval. A kis házba beköltözött a pirosszívű, nevető boldogság.

Az édesanya elültette az almamagokat és idővel a kertben felspereredtek a csodagyümölcsű almafák. Sőt! Ezek az almák még csodálatosabbak voltak, mint a messziföldi varázsló almái. Gyógyították a betegeket, de a gonosz, kapzsi, lelketlen emberek kezében azonnal kővé változtak.

Lehet, hogy ez a varázslat egy másik, a messziföldi varázslónál bölcsebb varázslónak volt köszönhető, aki tudja, hogy a gonosz tettekért nem szabad a gonoszokkal együtt a jókat, ártatlanokat is megbüntetni?!

A csalán kívánsága

Valamikor a növények is járni és beszélni tudtak. No, nem tegnap volt ez, nem tegnapelőtt, hanem iszonyúan régen. Akkor még az Óperenciás tenger is csak malacfürdető pocsolya volt valamelyik falucska végénél...

Élt az idő tájt egy kedves, jóságos, szerény varázsló. Nemcsak az állatok, a növények is szerették. Sok növény kapott tőle ajándékot. A tölgyfa csinos sapkát, „kupakot” makk-gyermeke kobakjára; a fenyőfa azt az örömet, hogy a hófödte tájon is zöld ruhában tekinthet szét, amikor sok-sok társa már csupaszon álldogál, az almafa magjainak mosolygós-édes házikót ajándékozott: az almát, és így tovább...

Egy napon igen felháborodott növénnel találkozott a varázsló: a csalánnal.

– Segíts nekem, ó, Nagy Varázsló, hogy megtehessem: amelyik ember csak hozzám ér, az bánva bánja: jól meg tudjam csipni! – kérte a varázslót és máskor zöld levelei most haragosvörös színt öltöttek.

– No, és miért kéred ezt?! – tudakolta a meglepett varázsló.

A csalán feldúltan válaszolt:

– Ma egy kislány jött oda hozzám az útnál és arcátlanul így csúfolt: „Csalán, csal ám!”

Márpedig én nem is csalok! Így gúnyolódni! Nem jutok szóhoz a méregtől...

– Kis bosszúság, de nagy méreg?! Ily méreg a bajnak étek! – csillapította a csalánt a varázsló tréfás szóval, de elismerte, hogy a csúfolódás-gúnyolódás nagyon helytelen dolog. A bántó szavak a végén rendszerint azt is bántják, aki azokat mondja, mondogatja! A csalán kérésére-könyörgésére mégis teljesítette annak kívánságát. A növény szárán, levelein apró, hegyes végű tüket helyezett

el, és azokban csípő-égető-viszkető érzést kiváltó folyadék termelődött.

No, most már mondogatta, aki a csalánhoz nyúlt:

– Juj! Jaj! Hű! Hű! Áj!

A humorra hajló kedvű meg így szisszent fel: „Áj! Bá! Váj! Ez nem libamáj!”

A kis tük ugyanis a csalánnal érintkező ember bőrébe fúródtak, hegyes végük letört és a bosszúságot, fájdalmat, viszketést okozó folyadék kiömlött.

A csalán egy ideig büszkén élvezte csípős hatalmát, de utóbb bánta már, hogy minden embert, aki hozzáér, elmar magától. Látta, hogy túllőtt a célon. Most már de szívesen lemondott volna a varázsló ajándékáról!

Egy szép, verőfényes napon így panaszkodott annak a tekergős szakállú öregembernek, akivel összetalálkozott:

– Nagyon el vagyok keseredve! A rózsza a szépség szeretetére tanítja az embereket, az alma- és körtefa jóízű gyümölccsel ajándékozta meg őket és sorolhatnám tovább, de én nem tanítom meg őket semmi jóra, hasznosra és mit adok nekik?! Azoknak is bosszúságot okozok, akik erre nem szolgáltak rá. Akárcsak ma is egy kedves arcú, copfos kisleánynak, aki óvatlanul hozzám ért...

Az öregember fiatalos kedvvel lengette meg fehér szakállát és így szólt:

– Te is valami fontosra tanítod az embereket, igaz, egy kis keletlenlenség, fájdalom árán...

– Én?! Ugyan mire?! – csodálkozott a csalán.

– Az óvatosságra! – válaszolt a bölcs szavú ember. Hosszú fehér szakállamra és hánytatott hajójú életemre mondom, arra is nagy szükségük van az embereknek!

A darázs

A kertben csend volt, csak a virágok hangoskodtak színeikkel: az ujjongó pirossal, vidáman csengettyűző késsel, trombitát fújó sárgával. A rózsaszín rózsák viszont csipkerózsika-álmukat aludták, egy-egy szirmuk ráhullott a pók hálójára, amit a kövér pók rosszallóan nézegetett.

Szilvike játéka a kerti asztal és a karosszék közelében heverészték a fűvön: Melinda, az aranykoronás királykisasszony-baba; mellette Évike, a fehérre festett gipsz-libákat őrző kis pásztorleányka; Marci maci, a szűkszavú medve, aki csak olykor brummogta a „brumbrum”-ot vagy „brumbrumbrum”-ot és végül Misi, a piros-sárga ruhás, csörgősapkás bohóc, aki szóval tartotta a melegtől elbágyadt társaságot, egyfolytában vicceket mesélt.

Egy darázs jelent meg a levegőben és Melinda királykisasszony koronája körül röpködött.

– Hozzám jött, nézzétek csak! – mutatott büszkén a darázsra Melinda. Lehet, hogy azért veszi szemügyre a koronáját, mert ő a Darázskirály fia és ugyanilyet szeretne csináltatni.

A darázs azonban máris otthagya Melindát és Évi körül legyeskedett, azaz darázskodott. Évi felkiáltott:

– Hozzám jött, meg szeretné nézni gyönyörű libácskáimat! Nézd csak, kis darázs, ott legelésznek sorban: Liba Lili, Liba Ili, Liba Lali ... az a kövér Ali liba, róla írta a kedves kis levelibéka-költő, Kibrekegő Nagy Benő: Ali liba török liba, vele örök a galiba!

A darázs azonban nem mutatott valami nagy érdeklődést a libák iránt. A medve lábánál szállt le, egy fűszálra. Marci maci döröggni kezdett hozzá, olyféleképpen, ahogy nem is illendő: – ... brumbrumbrum, hoztál mézet?!

A darázs azonban nem hozott magával mézet és, mivel a maci

sem kínálta meg semmivel, továbblátogatott Misi bohóchoz. Misi ujjongott:

- Fekete-sárga barátunkról kiderült: az én viccelmet akarja meghallgatni!

- ... no, brumbrum, azok között sok a favicc, pedig a kert nem szűkölködik fákból! - tapintott rá a lényegre kissé tapintatlanul Marci medve.

A darázs azonban nem Misi bohóc vicceire volt kíváncsi, hanem arra, hogy a játékok kis gazdája, Szilvike mit uzsonnázott. Ez utóbbi részben kiderült az asztalon levő kistányér szélére kenődött édes baracklekvárból. A baracklekvár láttán a darázsnak eszébe jutott az uzsonnaldó és az is: jobb későn, mint soha. Oda-szállt a lekvárhoz és ingyenc módjára eszegetni kezdte. Jó, hogy Szilvike bent volt a házban, mert, ha mindezt látja, talán megljed, pedig, jó, ha tudjátok, a darázs csak azt szúrja meg, aki elhessen-teni, megütni, bántani akarja.

Melinda királykisasszony, a libapásztor Évike, Misi, a csörgő-sipkás bohóc mind-mind sértődött volt kissé, amiért a darázs nem őt tüntette ki érdeklődésével, hanem a lekvárt a tányér szélén. Egyedül Marci brummogott fel neki békítőleg:

- Jól van, brumbrum, ha nem hoztál is mézet, hozz nekem is a tányérról egy kis lekvárt! Én is szeretem, brumbrum!

A darázs azonban nem vitt a lekvárból a macinak, hanem, miután jóllakott, elrepült.

A kincsőrző fa

Büszke volt a tölgyfa: az Erdő Királya az ő odújában rejtette el aranykoronáját, királyi pálcáját, mielőtt elutazott volna Felleghajtóországba. No, nem beszélt erről a tölgyfa senkinek, ahogy esküvel megfogadta, de meg tudta azt is, hogy hallgatni arany, beszélni csak ezüst, azaz olykor még ezüst sem, hanem egyenesen bajra baj: jönnek az emberek, a kincseket elrabolják, még őt magát is aprófává aprítják. Nincs rosszabb a kapzsi embernél, az mindenféle gonoszságra képes!

Hanem egy kis madár, a fakúsz csak megtudta a titkot, mert amíg körbejárt a fa törzsén, az odúba is bepillantott. Gyerek-fakúsz volt még a kis éretlenke és szeretett dicsekedni. Elcsörrikélte a titkot a szarkának, a szarka szétcsörögte erre-arra, ám ez az erdő, úgy látszik, tele volt bölcsekkel vagy legalábbis okos állatokkal: hallgattak róla az emberek előtt.

Így tett a róka is egy darabig, de azután csak elkezdte mondogatni benne a haszonleső ravaszság: kis titok kis csibe, nagyobb titok hizott lúd, még nagyobb meg kárálók, kukorékolók, gágogók, hápogók sokasága. El kellene adni a titkot valami jó udvari állásért az emberek uralkodójának, a királynak. Igaz, annak már van koronája, királyi pálcája, de kettőskalap, kettőskorona, királyi pálca mindkét kezébe, ez csak megér neki egy baromfi-felügyelői állást hűségese rókája számára?

A róka meg akarta jelölni a kincset rejtő tölgyfát, hogy később felismerje, ezért három oldalról is beleharapott a kérgébe. Pfuj! Nem libahús ez! – gondolta.

A tölgyfa gyanúsna találta a dolgot, mert egész életében nem látott még tölgyfát harapdáló rókát. Szólt is neki:

– Mondd, bundás, nem vagy te veszett?

Hová ment el józan eszed?

A róka erre kacifántos magyarázatba fogott, hogy itt volt, ott volt; itt ült, ott ült; torka itt hűlt, ott hűlt; most pedig gyógyítja, mert fáj.

Ám akinek fáj a torka, az aligha száraz fakérget harapdál, hogy még jobban fájjon! Amikor a róka elment, a tölgyfa megkérte a nyulat: harapjon meg az erdőben minél több tölgyfát úgy, ahogy a róka őt.

A nyúl tapsifüles barátaival együtt így is cselekedett. A róka ekkor már a király előtt térdelt, neki mesélte, hogy tud ő valami titokfelét, nagyobbát, mint százket bibictojás együtt. Ha ő lehetne az udvari baromfiól-felügyelő, menten lehullana a szájáról a lakat!

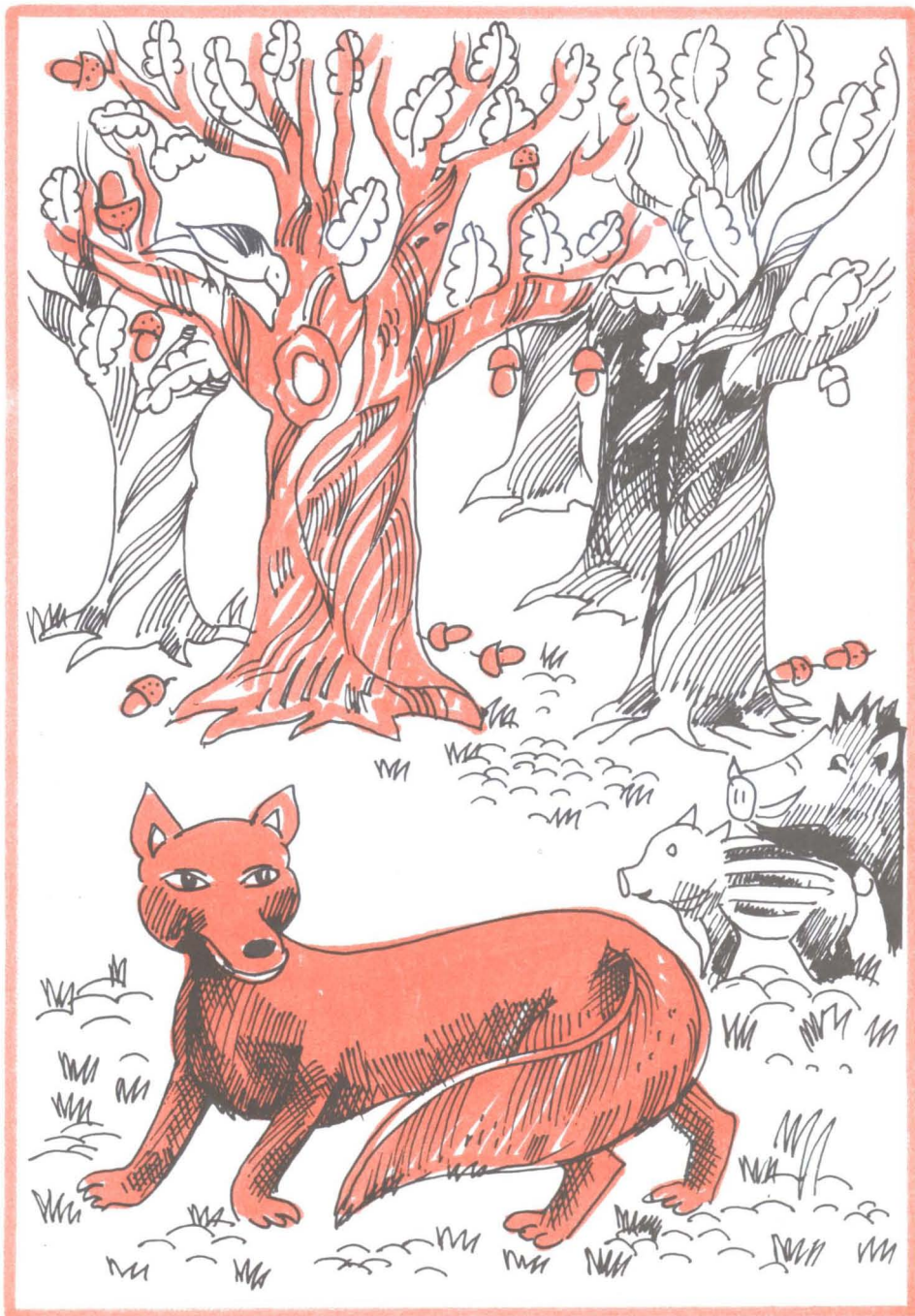
A király kíváncsivá lett. Odaigérte az udvari baromfiól-felügyelői állást a titokért cserében. Arra gondolt: lopós ugyan a róka, de nem annyira, mint az ő udvaroncai, azután meg bármikor kinevezheti kedvenc agarát a róka feje fölé baromfiól-főfelügyelőnek, majd meglátni, meddig marad a bundás koma önszántából ebben a tisztségben.

Pórázra fogták a rókát, ami, persze, igencsak nem tetszett neki és szóltak: vezesse el őket ahhoz a kincset rejtő tölgyfához. Elöl ment a fővadász az utat mutató rókával, utána a király, utánuk meg tizenkét testőr. A róka észre is vette a tölgyfát, de, jaj, mellette egy másikat is, meg harmadikat is és mindegyiken ugyanolyan jelek voltak, mint amilyeneket ő csinált! Ez azután a kelepce! Panaszzkodni kezdett hát, hogy szorítja az átkozott nyakörv, zavarja a póráz, így nem tud gondolkodni merre is van az a fa.

Levették róla a nyakörvet, pórázt, most már látszólag magabiztosan ment előre, elfutni még nem, mert tizenkét testőr az tizenkét puska, tizenkét puska jó egynéhány lövés, és becses ám a rókabunda!

Elfáradt a király, elfáradtak a testőrök kutyául. Leheveredtek a puha fűbe. Meg akarták kötni a rókát, de az addigra elődalgott a lapulevelek mögött.

Hanem az erdő nem szívelte többé a ravasz árulót: a vaddisznók megkergették, a tüskebokrok megkarmolták és minden tölgy-

fa az ő orrára akarta pottyantani az érett makkot. Arra a hírre pedig, hogy az Erdő Királya hazafelé tart Felleghajtóországból, a róka jobbnak látta, ha elköltözik messzi tájra, ki tudja hová.

El is költözött, de a tanulságot otthagya: simaszavú rókára, rókalelkű emberre nem célszerű hallgatni.

A mókus születésnapja

Mókus Márk nem úgy nézett ki, mint aki kettőig se tud számolni és ami igaz, igaz: háromig is el tudott. Így harmadik születésnapján büszkén fitogtathatta számtantudását, mert éppen két vendége érkezett: Füttyös Ferkó, a rigó és Mókus Laci, aki még csak kétéves volt, de igen fürge.

– Hárman vagyunk! A tortát három részre osztjuk majd és hű de belakunk! – mondta máris Márk.

Igen, de – amikor már azt hitték, hogy nem lesznek többen, újabb vendégek érkeztek. Medve Lajcsi, a híres brumbrumzenész, meg Nagyfülű Futóka Katinka, a nyúl.

A tortaosztást tehát újra kellett tervezni, hiába füttyült Füttyös Ferkó, hiába ugrált Mókus Laci – be kellett látniuk, hogy több barát: kisebb szelet torta, de nagyobb vidámság.

Igen, de – nicsak, ki hitte volna! – újabb vendégek érkeztek! Szőlőszemező Sarolta, a pettyes seregély; Picihangú Sárika, a cinege és Bokronmászó Lalika, a kedves kis mogyorós pele. A tortára így még többen voltak, ami egy vendégre kisebb szeletet, továbbá bonyolultabb osztási műveletet jelentett. Brummogott Medve Lajcsi, billegette két fülét Nagyfülű Futóka Katinka, de be kellett látniuk: több születésnapi vendég egyenlő kisebb tortaszeletekkel, viszont nagyobb szórakozással, élénkebb tereferével.

Mókus Márk a születésnapi ajándékokon lepődött meg leginkább: arra számított ugyan, hogy SOKAN hoznak neki mogyorót, de MINDENKI azt hozott! Ám mogyoróból a sok sem sok. Amint Ugráló Dániel, a mókusköltő írja nagy büszkén: „Kimondom én magyarán: sosem sok a mogyoró és sohasem tagadom – mókusszájba az való!” Igaz, Dániel hozzáteszi: „Ha pedig dióra lelsz, az is csörgős szerencse, ki diót lel, mogyorót – nekem rögtön jelentse!”

No de hány részre osszák a tortát? Mindegyikük számolt, szá-

molt, nagy volt a számbeli zűr, zavar, zűrzavar, de végül mégiscsak elosztották, nagy fakéssel nyolc kis szeletre vágták Törpe Pali erdei cukrász úr remekét. Persze, az ünnepelt, Mókus Márk előbb elfújta a tortán a három pici, fenyőtűkkel ékesített égő gyertyácskát. Mindnyájan lelkesen énekelték:

Tiritarka torta!
Málna, csokolád!
Ilyen finomságért
maci csókot ad.
Ilyen édességért
vigan fut a nyúl,
előtte az ösvény
bárhogy kanyarul!
Boldog szülinapot!
Oly vidám e nap:
bolondos mazsolák
szádba ugranak!

A tortán barnáskodó csokoládé tiltakozni akart, hogy ő csokoládé és nem csokolád, de hol volt ő már akkor, hiszen a torta kelendő és nagy a vendég-bendő!

Csak ekkor érkezett meg váratlanul Tölgyfa Tihamér, az erdei varázsló, vidám piros almákban, édesen néző sárga körtékben bővelkedő tarisznyájával együtt. Ő a gyümölcsöt osztogatta, neki meg a volt-torta tetejéről megmaradt marcipán-mókust kínálták szívélyesen lapulevél-tálcán.

- Látom, ügyesen elosztottátok a tortát - dicsérte a társaságot Tihamér.

- Hát... - vallotta be az igazat Mókus Márk - nem egykönnyen osztottuk el, mert egyre újabb vendégek érkeztek és nem vagyunk valami nagy tudósok a számtanban.

- Az számol igazán jól - mosolyodott el a varázsló -, aki számol másokkal is, gondol rájuk és nemcsak akkor, amikor tortát lehet kapni, hanem akkor is, amikor adni! Ti, nagyon helyesen, így tettetek.

Szomszédság

A háromszobás házikó úgy ragyogott a napon, akár egy ékszerdoboz. Volt is benne kincseknél nagyobb kincs, két gyönyörű, nevető gyöngyszem: két szokatlan nevű kislány – Nikoletta és Melitta.

A kert gondosan nyírt pázsitján a Szuzi névre hallgató kutyus heverészett. Távolabb a lányok édesapja dolgozott kis szerszámoskamrájában, édesanyjuk pedig a konyhában főzte az ebédet. Az árnyas diófa zöld lombozata rigókat csalogatott.

Ebben a házban, kertben minden a szorgos munkát, tisztaságot, igyekvést sugározta. A lila lángú lilium éppen úgy, mint a csöppnyi szélben megremegő növendék barackfa.

Ez a ház, kert maga volt a Szorgalmas Valóság.

A lányok nagyon szerettek itt lakni.

Ám néha még inkább szerettek látogatóba menni: a szomszédos kertbe, házikóba.

Ebben a házban csak két szoba volt, de nem is igen kellett bele több, mert egymagában lakott itt egy öreg, szakállas bácsi. Ez a bácsi úgy nézett ki, mint egy mosolygós, bölcs varázsló.

Az ő házában barna tekintetű ódon bútorok bámultak a látogatókra, az egyik szekrény tetején pedig kerek földgömb vigyázott megfakult, viharos napokat átélt szárazföldjeire és óceánjaira.

A kert itt egészen más volt, ősvadon, ezerfelé ágazó csodakert: tele sűrű bokrokkal, a látogatók térde felett kíváncsiskodó füvekkel. A végében még egy fácán is letelepedett, éppen a tojásain ült. A ház hiányos vakolatát vadszőlő takarta be. Egy kidőlt fatörzsön jól megtermett zöld gyík várta türelmesen a legyeket. Bőréről arany szikrák szálltak fel a fent úszó kék-fehér végtelenbe.

Ez a ház, kert maga volt a Kalandozó Képzelet. Nem csupán azért, amit a látogató benne talált. A szakállas öreg bácsi meséket írt a gyermekeknek, a szobákban mindenütt könyvek és könyvek

álmodoztak, beszélgettek, vitatkoztak, barátkoztak. A bácsi meséket mondott a két kislánynak is, ha átjöttek hozzá – Nikolettának és Melittának. Hihetetlenül szép, csodálatos meséket.

Psztt! Elárulom: mindkét kertben egy-egy manó is lakott.

No, ezek kicsit összekoccantak néha.

Az öreg bácsi kertjében élt Haakarodlátod Misi – az egyik manó. Szeretett kakukkolni! Hol ő kakukkolt, hol pedig a kert túlsó végében az igazi kakukk.

Hogyan kakukkolt Misi?

Így: – Kakukk! Kakukk! Kakukk!

A kislányok kertjében pedig Merremenjél Marcsi lakott – a másik manó. Ő brekegni szeretett, ami elég különös egy manókislánytól, nemde?

Hogyan brekegett?

Így: – Brek! Brek! Brekbrekbrek!

Misi nem szerette, ha Marcsi sokat brekeg. Marcsi viszont azt nem, ha Misi sokat kakukkol. Olykor icipicit megorroltak egymásra, de a harkály ilyenkor erősen kopogni kezdett a diófán: figyelmeztette őket, hogy rossz szomszédság török átok. Erre mindig kibékültek. Két ilyen, más-más módon bár, de szépségekkel teli kertben egykettőre elszáll a harag, bosszúság, mintha ott sem lett volna!

A kislányok, Nikoletta és Melitta, a szívük mélyén érezték: az az igazi tündérszárny-hozta Idő, amikor a Szorgalmas Valóság és a Kalandozó Képzelet szomszédos egymással.

A meseíró öreg bácsi erről náluknál többet tudott és szilárdan hitte, hogy csak a kíváncsi, kalandozni, új és új tájakra, gondolatvilágokba indulni kész Képzelet és a másokért is szeretettel munkálkodó Valóság hozhatja el egyszer a békés, tündérszárny-ragyogású, boldoggá tevő Időt a Föld minden lakójának, az egész emberiségnek.

Azt ő sem tudta, hogy mikor jön el ez az Idő, de azt igen: minden szívet melengető gondolattal, szeretetet sugárzó tettel egy picikét közelebb kerül hozzánk.

A mézeskalács-házikó tündérei

Egyszer eltévedt az erdőben két testvér: egy kisfiú és egy kislány. A fiút Péterkének hívták, a kislányt Pannikának.

Az erdő tud nagyon barátságos lenni és nagyon félelmetes. Ha az ismert ősvények köszöntenek: barátságos. Ha viszont ismeretlen fák, bokrok, hangok, bújócskázó fényszemek vesznek körül és az idegenség, elhagyatottság érzése fog el: félelmetes. Jó ezt tudni, mert bennünk is él egy csodaerdő, amit alaposan meg kell ismer-nünk! Szaladgált ide-oda, kutatgatott itt is, ott is Péterke és Pannika, de sehogyan sem talált rá a hazafelé vezető útra. Megszep-pent Péterke, sírni kezdett Pannika.

Egy tisztáson hirtelen gyönyörű mézeskalács-házikóra bukkantak. Legalábbis azt hitték, hogy mesebeli mézeskalácsból van, de rájöttek, hogy fából, viszont a mesebeli mintájára faragták és festették ki. Minden darabkája remekmű volt, csodaszép munka!

A fából faragott mézeskalács-formákat nem lehet megkóstolni. Ez baj! A házikóból viszont szerencsére nem valamiféle boszorkány, vasorrú bába jött ki, hanem egy kedves, szakállas, beszédes bácsi. Nevetett és elmondta, hogy ez az ő mézeskalács-házikója.

Kiderült, hogy szobrász, híres fafaragó, és a házikót ő készítette. Sőt! Álomszép faszobrocskákat mutatott a gyerekeknek: őzikéket, mókusokat, nyuszikat, madarakat, virágszedő kislányokat, gombagyűjtő kisfiúkat, büszke, rejtelmes fenyőfákat és még sok más is. Ezeket is mind ő készítette, faragta.

A gyerekek már nem féltek. A bácsi megígérte, hogy másnap hazaviszi őket a szüleikhez. Aznap már késő volt nekivágni az útnak.

A vacsora: gombapaprikás krumplival – felséges volt. Igaz, éhes is lett a nagy bolyongásban a két gyerek csudamód, és a legjobb szakács, mint tudjuk, az éhség. A vacsorát finom számócalé-

vel öblítették le. Utána lefeküdtek. A szobrász bácsi mesélt nekik az erdőről, mezőről, gyermekkoráról... Elszunnyadt a két gyerek, és hamarosan úgy aludt, mint a bunda.

Reggel, amikor felébredtek, a szobrász bácsi már javában dolgozott. Egy gyönyörű hintalovat készített. Ki is festette szép barnára, fényesen mosolygó szeműre.

Pannika, Péterke dobogó szívvel nézte a falovat és csodálkozott. A kislány így szólt:

– Milyen ügyes vagy, te bácsi! EGYMAGAD bármit ki tudsz farag-ni!

A szobrász elmosolyodott:

– Nem egyedül csinálom, Pannika! A mézeskalács-házikó négy tündére segít nekem: a Jóság, a Tehetség, a Szorgalom és a Türelem. No, meg ez a gyógyító, új gondolatokat sugalló erdei csönd!

A gyerekek megreggeliztek, majd pedig meghallgattak egy mesét a négy tünderről. Utána a kedves bácsi kivezette az istállóból Lógófülűt, a csacsit. Befogta egy kis kétkerekű kordéba, abba beültette a gyerekeket és feltette rá a hintalovat. Ez utóbbit ugyanis, a két gyerek ujjongó örömeire, Pannikának és Péterkének ajándékozta. Meg sem álltak a két gyerek otthonáig, illetve olykor-olykor azért kicsit megálltak: hadd legeljen a csacsi.

Az aggódó szülők magukhoz ölelték gyermekeiket és hálás köszönetet mondtak a szobrász bácsinak. Ott is marasztalták ebédre, vacsorára. Az erdőben eltévedt két testvér e kaland után később az élet erdejében mindig megtalálta a helyes utat. Négy tündér segített nekik: a Jóság, a Tehetség, a Szorgalom és a Türelem. Ezekről a tündéerekről kiderült, hogy nem csupán mézeskalács-házikóban lakhatnak, hanem bárhol és nem csak a szobor-készítésnél segíthetnek, hanem bármiben, amit az okos ész, a jóságos szív és az ügyes kéz kitervel, elhatároz.

Hegyek országa

Gyönyörű szép tájon, tölgyerdős hegy oldaláról nézegetett le a síkságra, a kanyargó folyócskára a varázsló piros tetős, gólyakérményes házikója. No, lakhatott volna a varázsló kacsalábon forgó palotában is, de nem szerette a feltűnést, a nagy sürgést-forgást. Gyakran ment fel a hegy tetejére, a tájat csodálta meg onnan vagy meséket irt a gyerekeknek. Mindig jelentkezett valaki, aki szerepelni akart a meséjében: tücsök úrfiak, csábos hangú hegedűikkel, örökké fecsegésre kész szajkó vagy éppen egy selymesfülű vadnyúlleányka.

A hegy sokáig jól érezte magát a tájon, de egyszercsak beléköltözött az elégedetlenség kisördöge. Úgy gondolta, hogy az emberek nem becsülik meg eléggé, többet foglalkoznak a lent kanyargó folyócskával, annak kedveskednek. Nem tudta, hogy az emberek halászni mennek a folyóhoz, mert a földek termése és a legelésző állatcsordák mellett a folyócskából kifogott halak is segítenek nekik a megélhetésben.

– Ó, bárcsak elmehetnék másik tájra, a Hegyek Országába, ahol, mint néhány madártól hallottam, óriási szirti sasok keringenek a magasban és ahol mi, hegyek, uralkodunk! Segíts nekem, hogy eljuthassak oda! - kérte a hegy a varázslót, majd pedig elpanaszolta, hogy itt a folyónak több a becsülete, mint neki.

A varázsló hiába magyarázta, hogy az emberek halászni mennek a folyóhoz és a Hegyek Országába, ahol nincs síkság, csak hegy, valóban fenséges, de nem szebb ennél a tájnál, csupán másmin. Igaz, méltóságteljesebb, de egyúttal ridegebb, félelmetesebb is.

Mindez nem használt. A hegy csak könyörgött, csak rágta-rágta a varázsló fülét, hogy ő el akar menni oda, ahol csak hegyek vannak és a Nagy Hegy a király.

A varázsló végül engedett. Hípp-hopp, lecsusszant a hegyről talajával együtt a tölgyerdő és a varázsló házacskája, a hegy meg ott állt erdőtenül, de a varázsló lábakat teremtett neki bűvös szavakkal: négy hatalmas lábat, mert amit a hegy lábának mondanak az emberek, no, az csak az a hely, ahol a lejtő véget ér a hegy alján.

A hegy elment, a táj pedig szegényebb lett nélküle. Az emberek csodálkoztak-siránkoztak:

– Hová lett a mi kedves, szépséges hegyünk?! Olyan jó volt a csúcsáról elnézegetni a vidékünket! Még szerencse, hogy a tölgyerdő itt maradt! Van hová kirándulni, ősszel van hol makkoltatni a disznócsordát...

A hegy a varázslónak hiányzott a legjobban. Persze, a széllel eljátszó réti virágok, fűszálak között is tudott meséket írni, de azért olykor jó lett volna a hegycsúcson tenni ugyanezt. A mese a legkülönösebb varázslat, ez is kell hozzá, az is; síkság is, hegy is; vadrózsabokor is a rét szélén kis rózsaszín viráglángokkal, meg a hegy csúcsán hallgató kövirózsa is...

A varázsló szokásos jókedve picikét alábbhagyott. Az emberek szíve is valami hiányfélét jelzett.

Teltek-múltak a hónapok. Öreg év dörmögött, búcsúzott, ifjú év köszöntött be lelkes szavakkal. Hamarosan virágtáncos rét szépsége csalogatta a szemeket-szíveket. S egyszercsak mi történt?

Visszajött a hegy!

Talán nem találta meg a Hegyek Országát?!

Megtalálta, de rájött: az ő szíve máshoz szokott, az ő hazája nem ott van, ahol a nálánál sokkal magasabb hegyek között csak azok hátát bámulhatja és éjszaka vigasztalódhat némiképpen a csillagok nézegetésével. A szirti sas valóban a madarak királya, még a farkas hátgerincét is össze tudja roppantani, de a hegynek a fecsegő otthoni szajkók, csirregő-csörrögő szarkák, a fákon kipegő-kopogó harkályok – az otthagyt táj madarai nagyon hiá-

nyoztak. No, meg a fák, virágok, gombák, állatok és nem utolsósorban: az emberek is...

A varázsló semmit sem kérdezett a hegytől, egyetlen szempillantás alatt mindent értett már. Visszavette a hegy lábait, ráborította a tölgyerdő-köpenyt és a hegy oldalán ismét elhelyezte a piros tetős, gólyafészkés kéményű házikót.

A madarak, az erdő fái, virágai, állatai, a tájon élő emberek ujjongó örömmel üdvözölték a visszatért hegyet. Este pedig, amikor az égen újra felaranylottak a csillagok, a máskor hallgató kövirózsák halk, mégis csillagokig elérő éneke szállt fel a hegy csúcsáról a magasba. A kövirózsa, akár az emberi lélek, olykor szeret minél közelebb jutni a csillagokhoz, a titokzatos messzeséghez...

Lábas láda

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy vasakarátú vasláda. Egy uzsorásé volt, olyan emberé, aki pénzt ad kölcsön a bajbajutottaknak, de később sokkal többet követel vissza. Csúnya dolog az ilyesmi, törvénybe is ütközik. Kárbamászi Karakán, az uzsorás mégis ezt tette. Egyetlen gondja az volt, hogy minél több arany, ezüst heverésszen csinos kis börczacskókban, selyembugyellárisokban vasládája gyomrában.

Kárbamászi Karakán ezt a vasládát, ha tehette, szerelmesen nézegette, kéjjel nyitogatta. Ide rejtette, oda rejtette. A szerelem azonban nem volt kölcsönös: a vasláda nem kedvelte, sőt utálta Karakánt, amiért az olyan kegyetlenül kihasználta, sanyargatta a szegényeket. Aki ugyanis nem tudta időben visszafizetni a pénzt, azt Karakán előbb-utóbb, de inkább előbb, mindenéből kiforgatta. A vasládának sokkal érzőbb szíve volt, mint a gazdájának!

– Ó, bárcsak megszökhetnék ebből a sanyarú fogságból! – nyikorogta elszánt vasakarattal a vasláda. Ezt a nyikorgást azonban senki sem értette. Senki? No, egyvalaki mégis: Televele Stefán, a varázsló.

A varázslónak nem jött álom a szemére és arra gondolt: sétál egy kicsikét a városban. Séta közben egy félig nyitott ablakból fekete macska röpült a nyakába. A varázslók nem szeretik, ha fekete macska röpül a nyakukba, mert úgy vélik: a macska nem madár, de meg azért sem, mert a fekete macskák is karmosak, akár a fehérek vagy tarkák.

A macskát Kárbamászi Karakán hajította ki az ablakon, mert fel akarta nyitni szerelme tárgyát, a vasládát, de nem szerette volna, ha a macska megpillantja a láda kincses belsejét. Ki tudja, mi történhet – gondolta –, hiszen nemcsak macskatolvaj létezik, hanem tolvaj macska is!

A varázsló bekukkantott a félig kinyitott ablakon és ekkor hallotta meg a vasláda sokatmondó nyikorgását. A rossz hírű Karakánról tudott egyet-mást, most még macskadobálás is került a rovasára. Viszonozta hát a dolgot néhány varázsigével, olyanokkal mint:

Bármí áron ez a láda,
hipp!-re, hopp!-ra álljon lábra!
Átmehessen völgyön, hegyen!
Hipp-hopp! Lábas láda legyen!

Kárbamászi Karakán éppen bele akart nézni, sóvárgó ujjakkal beletapogatni a vasládába, amikor a láda – mert négy vascsizmás lába nőtt! – megemelkedett, és fedele úgy orrba verte Karakánt, hogy az kinjában arany- és ezüstcsillagokat látott szerteszét repülni.

Az ajtók sem szerették a gonoszlelkű, kapzsi Karakánt – sorra kinyíltak hát a vasláda előtt. A láda így kimenekülhetett a házból. Az uzsorás előbb leesett állal ült a padlón, ahová esett és csak lesett. Ám a mohóság egykettőre magához térítette és a láda üldözésére indult.

Utol is érte, de a vasláda egymás után mind a négy vascsizmás vaslábával rálépett Karakán lábaira, és Karakán ezután már nem lépett tovább, csak óbégatott. Azt sem valami értelmesen, mert az éjszaka közepén arra vetődő emberek jajgatásokkal sűrűn megszakított szavaiból csak sokára értették meg miről beszél, utána meg azt hitték: az álmát mondja el, esetleg félnótás vagy hazudik.

A vasláda hamarosan túl volt hegyen-völgyön, árkon-bokron. Amikor reggel lett, ugyancsak ámuldozott azon, milyen nagy és csodákkal telt is a világ: látott három tehenet, libapásztor gyereket, kecskét, amely mekegett, meg káposztafejeket!

Az erdőszélen nagy szerencse érte a lábas vasládát: Napvirág Valika, a kis tündérgyerek jött vele szembe. A tündérkének volt egy icipici varázstükre, az minden előről, élettelenről elmondta az

igazat, ha a tündérke kérte. Elmesélte a tükör Valikának a vasláda és a benne rejtőzködő arany-, meg ezüstpénzek történetét. Napvirág Valika piros szívecskéje sokat sírt, amíg a szomorú történeteket hallgatta, de a végén abbahagyta a sírást és megsúgta Valikának mit tegyen:

Nyílj ki lábas láda és
sok pénzecské mit se késs!
Csengőn kicsik és nagyok
oszlassatok bánatot!
Arany-, s ezüst fényetek
szárítson fel könnyeket!

– szavalta a kis tündér a varázsversikét és az arany- meg ezüstpénzek szertegurultak az igazság útjain bánatot enyhíteni, könnyeket felszáritani.

A vasláda ottmaradt Valikánál. Büszkén, boldogan vitte a tündérke után Valika nevetős-komoly játékszereit: az erdőt-mezőt csinosító szivárványfésűt, a mókusvidámító bűvös diókat, mogyorókat, a csodás ízű madárcsemegét, a falánk róka orrára koppintó virágpálcát, no és persze az icipici varázstükröt, amely Valika kérésére mindenkiről, mindenről elmesélte a szívet melengető vagy szívet szorongató igaz történeteket.

Cirkuszos Jancsi

Cirkuszos Jancsi talált gyermek volt. Egy előadás után a cirkuszigazgató jólelkű felesége ott találta a kis csecsemőt lakókocsijuk előtt. Megbeszélte férjével, Teodorral, hogy fogadják örökbe a gyermeket.

Nem bánták meg, mert a gyermek, aki a Cirkuszos Jancsi becenevet kapta, szeretetre méltó és hihetetlenül ügyes volt. Már kétéves korában úgy akrobatáskodott, tornázott asztalon, széken, vasalódeszkán, lelógó köteleken, mindenben, amin csak lehetett, hogy mamája, papája ámult-bámult! Amikor pedig nagyobb lett, a cirkuszi állatok – oroszlánok, medvék, majmok – úgy szót fogadtak neki, hogy az kész csoda volt. Neki egykettőre megcsinálták azt, amit idomárjuknak még háromranégyre sem.

Cirkuszos Jancsi a cirkusz és a cirkuszlátogató közönség kedvence lett.

Egy éjszaka azonban különös álmot látott Jancsi. Azt álmodta, hogy a király legkisebbik leányát elrabolta egy fekete fejű óriás. Amikor felébredt, elhatározta, hogy ki fogja szabadítani a leányt.

Szülei váltig bizonygatták neki, hogy az álmok becsapják az embert.

– Én már az egyik cirkuszi előadás után olyat is álmodtam, hogy a malacfejű elefántok országában egy tölgyerdő közepén makkszőnyegen táncolok! – mondta neki a mamája és nevetett. Papája pedig, aki máskor mindig csak dicsérte, most figyelmeztően emelte fel a mutatóujját:

– Meg ne szökj tőlünk, Jancsi, mert egyrészt megszakad a szíved bánatunkban, másrészt pedig olyan irgumburgum-mérges leszek, hogy három barackot nyomok a fejbűbodr! Minden álmom csacskaság, nyivákoló macskaság!

Igen, de másnap az oroszlánidomár két kiló lóhúst hozott a

boltból kedvenc sörényese számára. A lóhúst újságpapírosba csomagolták és mi hír kiáltozott róla nagy betűkkel? Ez: „MELINDA KIRÁLYKISASSZONYT ELRABOLTA EGY FEKETEFEJŰ ÓRIÁS!”

– No, szóval igazat álmodtam! – döbrent meg Cirkuszos Jancsi. Nagy titokban és igen gyorsan összecsomagolt, búcsúlevelet írt szüleinek és már úton is volt Nem tudom, merrefelé.

Az óriás – mint az újságból kiderült – éjjel rabolta el a királykisasszonyt, aki nem tudott elaludni és aranyhímzéses papucsában, fehér selyemköntösében kibandukolt a palotakertbe holdat nézegetni, ábrándozgatni.

Egy óriás a termete miatt aligha marad észrevétlen, még akkor sem, ha éjjel lopakodik ide-oda sötét ügyeiben és feketefeje. Ez is látta, az is látta, de ez is összevissza beszélt mindenfélét, az is. Annyi azonban kihámozható volt a hatalmas szóhalmazból, hogy utoljára a Végtelen Erdőnél látták az óriást, nagy zsákkal a hátán. A zsákból királykisasszony-hangú leányhang visítózott.

A Végtelen Erdőbe nemigen merészkedtek emberek. Azt mesélték, hogy ott csörtet az Emberfaló Vaddisznó, ott ugat a Háromfejű Óriáshiéna, ott csattogtatja fogait a Százkét Fogú Medve, meg a többi fura rémség. Így van-e vagy sem, ezt Cirkuszos Jancsi nem tudta meg, dacára, hogy egykettőre bent járt az erdőben. Háromheti vándorlás után egy feketevízű folyóhoz érkezett. A folyón volt egy sziget, onnan olyan hangok jöttek, mintha ezer kenetlen fűrész fűrészelné egyszerre nagy keservesen ezer fa törzsét. Rossz volt hallgatni.

– Ez a hang csak a feketefejeű óriástól jöhet – gondolta Jancsi és jól gondolta.

Görbe fáról mókus ugrott le, egyenesen Jancsi lába elé. Két elülső mókus mancsában jókora zacskót tartott és tréfásan így szólt:

– Makk, mák, móka, mogyoró! Nagy horkolás hallható! Vizlcsi-be mit csipog? Zacskóm mit ér? Gyanítod?!

Jancsi elmosolyodott:

– No, biztosan sokat ér, ha egy ilyen csinos, ügyes, találékony mókuska ideszökkent vele a fáról!

– Úgy van ám! – válaszolta diadalmasan a mókus. Ha az óriás a benne lévő porból beszippant egy kicsit, rögvest elfelejt királyleány-rablást, tegnapi ebédet, holnapi álmot, idéetlen majomkodást, meg miegymást! Nem vitás: még azt is elfelejti, hogy ki fia-borja!

– Igen, de hogyan jutunk át vele a szigetre? – tűnődött Jancsi, de a keze máris gyűjtögetni kezdte a hosszú, száraz fadarabokat, a mókus pedig hosszú indákat húzott maga után. Néhány óra alatt elkészült egy takaros kis tutaj, és már ott is voltak a szigeten a mélyen alvó, horkoló-hortyogó óriásnál.

A mókus odatartotta a feketefejű óriás orrlyukához a felejtetőporos zacskót. A belélegzett levegővel jókora adag röpült be az óriás hatalmas tüdejébe. Aludt tovább, de rögvest elfelejtette azt is, amit addig álmodott. A királyleány a sziget legmagasabb szikláján sirdogált, de Cirkuszos Jancsi és a mókuska láttán abbahagyta az egéritatást. Fel a tutajra, le a tutajról és máris nekivágtak hármasban a Végtelen Erdő visszafelé-útjának. Meg sem álltak a királyi palotáig.

No, lett is öröm! Örült a király, a királyné, Melinda öt nővére, meg a palotanépség apraja-nagyja. Igaz, volt, aki csak színlelte az örömet, de hát mindig akadnak irigyek és rosszmájúak. Annyi pusztit kapott Jancsi is, hogy nedves lett az orcája, de neki mégis az esett a legjobban, amit Melinda királykisasszonytól kapott!

A király korántsem volt az a gögös ember, akinek a királyokat szokták lepíngálni a mesékben. Leánya megmentőjét tárt karokkal fogadta és hozzátette:

– Isten hozott, Jancsi, te hős, a királyi udvarban, az én nagy cirkuszomban!

Jancsi megígérte a királynak, királynénak, királykisasszonynak, hogy hamarosan visszatér és akkor nem számlálja majd a napokat, ottmarad a nyakukon, de most el kell mennie, fel kell kutatnia a vándorcirkusszal barangoló szüleit.

Így is tett. Ám még meg sem érkezett hozzájuk, a cirkuszigazgató bájos felesége máris férje után kiáltozott: Teodor! Teodor!

Miért kiáltozott?

Észrevette, hogy a medvék idomítója kedvenc mackója számára két kiló lóhúst vett, a húst újságpapírba csomagolták és a címlapon ez állt harsogó nagybetűsen:

„SZENZÁCIÓ! MELÍNDÁ KIRÁLYKISASSZONY MEGMENTŐJE
A HŐS CIRKUSZOS JANCSI!”

Repülő sütemények

Ilonka gyönyörű leány volt és édes mesterség művésze-tudósa – cukrász. Kis boltjában a cukrászat remekműveit vehették, ehették az oda betérők.

– Olyan szépek, finomak, jóízűek ezek a sütemények, hogy szinte belekéredzkednek az ember szájába! – mondta dicsérőleg egy nénike. Ilonka nevetett:

– No, bele is repülnek, veszik, viszik, eszik az emberek! Nem panaszkodhatom. Ezeket akár repülő süteményeknek is lehetne nevezni, egykettőre berepülnek a polcokról az emberek szájába, kosarába.

A krémesért betért tréfáskedvű bácsika elmosolyodott:

– Ilonka, ha Magácska akarja, én valóban repülő süteményekké varázsolom őket, mégpedig nemcsak ezeket a habkönnyű habosakat, de mindet! Elrepülnek az én szavamra a boltból, mint a madarak, elviszik csókolnivaló dolgos kis kezének hírét a nagyvilágba!

A szépséges cukrászlány kacagott:

– Bácsikám, ha maga olyan nagy varázsló, csak rajta! Hadd lássanak világot a süteményeim! Ám azt hiszem, inkább ezt a két varázsízű, kíváncsú krémeszt röpteti majd a tányérjára...

A bácsika azonban az volt, amit Ilonka könnyelműen kiejtett szavainál még csak nem is sejtett: igazi varázsló. Senki sem értette azt, amit titokzatos arccal, felemelt mutatóujjal elmormogott, de a sütemény-remekművek: szemnek-szájnak vidáman doboló dobostorta-szeletek, málnakrémmel töltött kerek gyönyörűségek, mosolygó képviselőfánkok, piték, rétesek, habfelhős süteménycsodák, költői marcipánfigurácskák, úgy látszik, nagyon is értették ezeket a bűvös szavakat. Úgy kirepültek a boltból az alattuk levő tálcákon, mint a pinty!

Ilonkának leesett az álla a csodálkozástól, a boltban levő vásárlóknak nemkülönben.

– Jaj, jaj! – tört ki sírósan a panasz a gyönyörű cukrászkisasszonyból. Nem gondoltam volna, hogy az úr igazi Varázsló! Azt hittem, csak tréfál! Most mit adok azoknak, akik süteményért jönnek?!

A varázsló mosolygósan búcsúzott:

– Ne bánkódjon, Ilonka! Ha elrepültek is a süteményei, jön majd a borúra derű, meglátja!

A vásárlók elsiettek a csodát mesélgetni, némelyik egy kicsit meg is toldotta a látottakat ezzel-azzal, mert a pletyka édesebb volt számára még Ilonka süteményeinél is.

Ilonka elüldögélt egy kicsit az üres boltban, lógatta az orrát, de azután összeszedte magát és nekiállt új süteményeket sütni az elrepültek helyett. Nemigen hitt a borúra jövő derűben.

Délután azonban aranyozott, cifra címeres hintó állt meg Ilonka kis boltjánál.

Hűha, talán a király fog kiszállni belőle?!

Tényleg a királyi udvarból érkezett a hintó, de nem a királlyal, hanem a királyi konyha főfelügyelőjével, egy díszes öltözetű, daliás és – mint kiderült – nagyon kedves, művelt fiatalemberrel. Mögötte inas jött, kezében tálcákkal. Kitaláltátok?

Ilonka süteményei a királyi udvarba repültek. Ott annyira ízlettek mindenkinek, a kis kertészgyerektől a királynőig, hogy a király parancsot adott készítőjük felkutatására és egy erszény aranypénzzel való megjutalmazására. Megjött hát a borúra a derű!

Megjött, s olyannyira, hogy a királyi konyha főfelügyelője azontúl mindennapos látogató lett Ilonka kis üzletében. Vonzották az édességek is, de a szépséges cukrászkisasszony még jobban. Hamarosan összeházasodtak. Lakodalmukon a varázsló is hajnalig táncolt és a felszolgált remek édességeket, süteményeket még ma is gyakran emlegetik a vendégek.

Az álomtyúk

Volt egyszer egy ember. Feleségétől vacsorára csak egy kis köménymagos levest meg egy szelet kenyeret kapott. No, a semminél több volt ez is, de azért egy fejedelmi lakomától ugyancsak messze esett.

Lefeküdt az ember az ágyába, a párnára hajtotta a fejét és már aludt is. Álmában jött egy kakastollas kalapos törpe, nagyorrú, kisszakállú és kitárta előtte a kaput. Az álombeli udvaron aranytollú tyúk sétafikált, hirtelen megállt, leült és menten tojt három aranyszínű tojást. A törpe megkérdezte az embert:

– Éhes vagy? Kérsz egy kis rántottát?

Az ember köszönte szépen, kért. A törpe elő hipp hoppolt egy égő lángú tűzhelyet, meg egy serpenyőt, nekiállt és mesebeli rántottát készített a tojásokból. Felét az embernek adta ezüstitányéron, felét maga ette meg a serpenyőből. Felséges ízű volt!

Eltűnt a törpe, az aranytollú tyúk még ott kapirgált egy darabig, az ember meg elnézegette.

Reggel, bár félig éhesen feküdt le, jóllakottan, jókedvűen ébredt.

Így ment ez néhány napig minden éjjel. Az ember eleinte tartotta magát ahhoz, hogy hallgatni arany, de végül mégiscsak elmesélte a dolgot a feleségének. Az rögvest elkezdett görbe módon gondolkozni:

– Hé, te! Ha sikerülne elhoznod az aranytollú tyúkot az álombeli udvarról, úgy a valóságban nekünk tojna három aranytojást és azt nem kellene megosztanunk a törpével. Az aranytollú tyúknak csodájára járnának a szájtáti emberek, dölne hozzánk a pénz és megnyithatnánk saját vendégfogadónkat HÁROM ARANYTOJÁS néven. Vissza ne merj jönni az álmodból a nélkül a tyúk nélkül!

Addig-addig lökdöste-taszigálta az embert a rossz irányba, amíg az egyik éjjel el is lopta az álombeli tyúkot. Kotkodácsoló ugyan a gyönyörű tojáστοjó, de csak átrángatta lábainál fogva az álmokapun.

Felesége jól szemügyre vette a tyúkot, kissé csóválta a fejét, mert a valóságban már nem volt olyan szépen fénylő, arany szín a tyúk tollruhája, mint azt a férje mesélte. Inkább csak sárgás volt, alig különbözött egy közönséges tyúktól. Az ember is csalódottan nézte, de azért nagy bizakodással mondta:

– Várj csak, asszony, mindjárt leül és odapottyant a padlóra három arany színű tojáστο! Csodatyúk ez!

Le is ült a tyúk, tojt is három tojáστο, de – feketéset. Gyászosan néztek ki, de az ember mindenáron fülön akarta csípni az eltűnőben levő szerencsét, felkapta hát a tojáστοkat, rántottát készített belőlük, sózott, borsozott, paprikázott. Nagyobb részét a feleségének adta, magának is hagyott, de keveset. Ki tudja, milyen ízű lesz ez a rántotta!

Jóízű volt, de – csak annyira mint egy közönséges rántotta.

Hát ez baj volt, de az igazi bajra csak később jöttek rá, először az asszony. Az ugyanis szerette elnézegetni magát a tükörben és – jaj! – egyszercsak nagyot visított, mert feketének látta a nyelvét.

Odarohant a férj megtudakolni, miért zajong a felesége. Kiderült, hogy közös a baj: az ő nyelve is fekete, mint a legsötétebb éjszaka.

Reménykedni kezdtek, hogy a tükör hazudik. Ám nem hazudott az, a szintiszta-színfekete valót mutatta.

A tyúk meg eltűnt. Talán visszaszökött az álomba?

No de talán holnapra lekopik beszélőkéjükéről az a fene feketeség – gondolták.

Rosszul gondolták.

Fehér szövetdarabkába pólyálták be a nyelvüket, az meg nevetésszerű volt.

Felkeresték az orvost, kaptak is titokzatos köntőrfalazást, meg mindenféle orvosságot, de csak pénzük és idejük vesztegették.

Az ember nyugtalanul aludt, napközben meg erősen fájt a feje. Felesége mindenért őt okolta-szapulta.

Harmadnap már nagyon visszakíváncozott az álombeli udvarra. Bocsánatot akart kérni a törpétől és írt a bajukra. A törpe ki nyitotta az álomkaput, de amikor meglátta őt, előbb iszonyúan haragos lett, majd pedig az ember fekete nyelvére pillantott és kigurult belőle a nevetés. Nyelvet öltött és becsukta a kaput, az ember kintrekedt. Nem is nyílt meg neki az álomkapu soha többé.

Nem lesz fekete nyelvükre orvosság sohasem?!

Lett, mert egy jó tündérke mégiscsak megkönyörült rajtuk, miután három álló esztendeig nem tértek le a becsület ösvényéről, ezért varázskenyőcsőt adott nekik. Bekenték vele a nyelvüket ezért az visszakapta vidám rózsaszínét. Örültek is!

Kevésbé örült a dolognak az a tucatnyi tudós doktor, aki „álomtyúk-betegség” vagy „feketeálom-kór”, illetve „piszkostojás-nyelv” néven esetüket leírta és ezáltal lett világhíres. Ők még szívesen tanulmányozták volna tovább: mi okozhatta a rendkívül érdekes tünetet, de így kénytelenek voltak más betegség-furcsaság után kutatni.

A Könnyecseppek Tündére

Évike az erdei kiránduláson elveszítette kedvenc játék mackóját, Foltoskát.

A mackót valamikor maga a kislány találta, amikor szüleivel egy erdei úton sétált. Foltoska azért lett a neve, mert a hátán, a barna bundán kedves fehér foltocska csodálkozott. Kié lehetett ez a mackó? Siratja-e a gazdája? Bizonyosan.

Évike most már iskolás, sőt büszke harmadik osztályos. Foltoskát három éve dédelgeti, cipelgeti magával mindenüvé. Barátnői – Katika és Klárka – picikét irigylik tőle Foltoskát. Ez a mackó Évike kabalája, szerencsét hozója is. Amikor Évike az iskolapadban ül, Foltoska otthon szurkol a kislány jó jegyeiért. Jól szurkol, tanú erre Évike iskolai bizonyítványa.

Most Foltoska sehol. Illetve valahol van, de hol? Az erdő adta, az erdő visszavette?

Évike kétségbeesetten ült az erdei tisztáson, és szemében könnyecsepp kövéredett. Szomorúan nézett a könnyecseppen át és mit látott?

Egy icipici kislányt. Szivárványszín volt a szoknyája, égszínkék a blúzocskája, ezüstcsillag csillant hullámozó aranyhajában.

– Én a Könnyecseppek Tündére vagyok, a szomorú szívűek vigasztalója! – súgta a kicsi lány alig hallhatóan.

– Ó, tündérke! – kiáltott fel Évike.

– Tudom, miért bánkódsz! – folytatta a Könnyecseppek Tündére. Elvesztetted Foltoskát, a játékmackót. Ne sirj! Szomorú ez, tudom, de a szüleid előbb-utóbb biztosan vesznek neked másikat a boltban.

– Nekem Fo-Foltoska kell! – zokogta Évike. Segíts nekem, tündérke, segíts!

– Jól van, jól... – egyezett bele a tündér. Fáradt vagy már a ke-

reséstől, de gondold át még egyszer, merre is jártál. Előhívom a sípommal Kukucska törpét. Ő hasznodra lehet.

– Si-sip! – halkan szólt a tündérke sípja. Előugrott a zöldnadrágos, kíváncsi szemű, gombaorrú törpécské.

Máris kukkantgatott. Be a bokor alá, ki a bokor alól. Fűbe hasalt, ősvényt vizsgálgatott, szamócákkal szemeztetett. Évike ámuldozott, de azután magához tért a nagy csodálkozásból és buzgón mutogatta a törpének, merre is járt ő Foltoskával.

Mókus ugrált, cinke cinegett, rigó rikkantott, kakukk kakukkolt, fürkészdarázs fürkészett, szorgalmasan kukkantgatott Kukucska törpe ide is, oda is, amoda is.

Nicsak, vajon ki kapaszkodik egy kőkenyibokor tüskés ágába?! Jaj, csak meg ne szúrják a tüskék... Foltoska az!

Hű, vidám, jóleső melegség árasztotta el Évike szívét! Boldogan ölelgette a játék mackót meg Kukucska törpét. Szemében könnycsepp kövéredett. Nézett a könnycseppen át, és mit látott?

Szívárványszín szoknya perdült, égszínkéék blúzocska nevetett, ezüstcsillag szikrázott hullámzó aranyhaj-zuhatagban – a Könnycseppek Tündére volt! Halkan súgta oda Évikének:

– Látod? Újra itt vagyok én, a Könnycseppek Tündére! Az, aki együtt örül a vidám szívűekkel, a boldogokkal!

Elillant-elcsillant a könnycsepp, vele a tündér, és hol van Kukucska törpe?

Ugrik a mókus, cineg a cinege, rikkant a rigó, kakukkol a kakukk, fürkészi a bokrokat a fürkészdarázs, de Kukucska törpe sehol.

Megkerült Foltoska, a játék mackó, itt már nincs kutatni-keresnivalója a törpének. Most már valahol másutt kutat, kukkantgat, nézeget – lefogadom, hogy segít megtalálni azt, ami elveszett!

Évike boldogan mesélte otthon:

– Képzeljétek: elveszett Foltoska, de a Könnycseppek Tündére, tudjátok, az, aki vigasztalja a szomorkodókat és együtt örül a vidámakkal, segített! No, meg Kukucska törpe, ez a kedves, zöldnadrágos ide-oda kukkantgató... Megtaláltuk Foltoskát!

Évi nagymamája elmosolyodott:

- Így hát, szerencsére, minden rendben, te kis copfos írónő! Itt van két finom túrós palacsinta, egy neked, egy pedig Foltoskának...

Tartalom

A különös sakk-készlet	5
A mesefa	10
Abu, Babu, Mabu	12
A semmi és a valami	14
Az okos majom	16
A kukorékoló kincsesláda	20
Három anya	22
A kőalma	23
A csalán kívánsága	26
A darázs	28
A kincsőrző fa	31
A mókus születésnapja	35
Szomszédság	37
A mézeskalács-házikó tündérei	39
Hegyek országa	42
Lábas láda	46
Cirkuszos Jancsi	50
Repülő sütemények	54
Az álomtyúk	56
A Könnyecseppek Tündére	60

Ára: 398,- Ft (áfával)

Ez a mesekönyv a gyermekek minden korosztályának, sőt a meséket szerető felnőtteknek is ajánlható.

A felnőtt számára, persze nagyobb élmény, ha felolvassa a meséket és azt is megfigyelheti, hogy a gyermekek miként fogadják. Így kölcsönösen hasznos párbeszéd is kialakulhat.

Az igazi mese arra figyelmeztet, hogy a mindennapokban keressük a jót, a szépet, azokat a szívet-lelket gyönyörködtető eseményeket, értékeket, amelyek nélkül nemcsak szegényebb volna a világ, hanem emberi mivoltát is elvesztené. Az ilyen mese nem csupán szórakoztat, hanem a szeretet, a másokkal való törődés tetteire is ösztönöz.

Bízunk benne, hogy ezt a kis kötetet olyan szeretettel fogadják majd, amilyennel a Korda Kiadó és a történetek szerzője, rajzolója a mesék olvasóinak (hallgatóinak) szánta.

Megrendelhető: **KORDA Könyvkereskedés**
6000 Kecskemét,
Lestár tér 2.
Tel.: 76/328-977

9 789639 097698